

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36000326	CEIP Plurilingüe Montemogos	Bueu	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación infantil	Relixión Católica	6º Inf.	1	35

Réxime
Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	16
4.2. Materiais e recursos didácticos	16
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	17
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	17
6. Medidas de atención á diversidade	18
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	19
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	20
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	21
9. Outros apartados	22

1. Introducción

A Ensinanza da relixión na escola é un dereito dos pais, recoñecido pola Declaración Universal dos dereitos humanos, a Constitución española, o texto da Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 do 03 de maio, de Educación, a Lei Orgánica 8/ 2013 do 09 de decembro para a Mellora da Calidade Educativa e a Resolución do 21 de xuño de 2022 pola que se publica o currículo de ensinanza da Relixión Católica de Educación Infantil e Educación Primaria (BOE 24 xuño 2022).

Segundo estas leis, traballárase para que o alumno chegue a conseguir un coñecemento obxectivo do feito relixioso en xeral, e da tradición cristiá en particular tendo en conta as características psicolóxicas, madurez intelectual, as etapas evolutivas pola que atravesase o alumno en cada un dos cursos, as finalidades educativas do centro e as súas directrices.

Esta programación vai dirixida ó alumnado do 6º curso de Infantil dos que asisten á presente materia un total de 04 alumnos do CEIP Montemogos, parroquia de Beluso, concello de Bueu, unha vila mariñeira con ampla tradición relixiosa onde se celebran especialmente as festividades da Virxe do Carme, San Martiño e a Asunción de María.

Son nenos con moita curiosidade aos que lles gusta moito a lectura, os traballos colaborativos e as TIC.

A Ensinanza da Relixión Católica contemplará o fenómeno relixioso nas súas dimensións cultural e histórica, humanizadora e ético-moral e impartirase nunha aula habilitada para tal fin, que conta con encerado dixital, ordenador e proxector.

Constará dunha sesión semanal de 50 minutos segundo horario do centro e como lingua vehicular empregaremos o galego.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Descubrir, experimentar e expresar a identidade persoal a través do coñecemento do seu corpo e o desenvolvemento das súas capacidades afectivas e calidades, mediante o achegamento a figuras bíblicas e persoas significativas, para adquirir autonomía nas súas actividades cotiás e hábitos básicos de relación.	1			1	1		1	1
OBX2 - Recoñecer, experimentar e apreciar as relacións persoais e coa contorna, desenvolvendo habilidades sociais e actitudes de respecto, a través de escóitaa e comprensión de narracións bíblicas, para promover valores da vida en comunidade e contribuír así á fraternidade humana.	1	1	1	1	1	1	1	
OBX3 - Observar, aceptar e gozar a diversidade persoal e social descubrindo nas súas contornas próximas situacións nas que poida cooperar no coidado da casa común, desde o recoñecemento dos valores da mensaxe e os feitos de Xesús de Nazaret, para xerar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia.	1		1	1	1	1	1	1
OBX4 - Explorar e admirar diferentes contornas naturais, sociais, culturais e artísticas gozando das súas manifestacións máis significativas e descubrindo os seus valores cristiáns, para desenvolver creatividade, sensibilidade estética e sentido de pertenza.	1	1		1		1		1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX5 - Descubrir, manifestar e xerar gusto por cultivar a súa interioridade, explorando pensamentos, emocións, sentimentos e vivencias, admirando diferentes expresións da tradición xudeocristiana e outras tradicións relixiosas, para crecer coa liberdade e seguridade necesarias que posibiliten o desenvolvemento da dimensión espiritual e as bases do propio sistema de valores e crenzas.	1							1
OBX6 - Coñecer e apreciar a figura de Xesús de Nazaret e da comunidade eclesial, a través de relatos bíblicos e manifestacións relixiosas da contorna, para recoñecer o específico da tradición cristiá nun contexto social de pluralidade relixiosa.	1		1	1				1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Gústame o teu libro.	A unidade céntrase na Biblia. Parte do centro de interese sobre a Biblia da avoa e traballa o relato bíblico de «Xesús le a Biblia na sinagoga», os contidos do tema e o valor da lectura. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	4	X		
2	Encántame o meu grupo de amigos.	A unidade céntrase na importancia de sentirmos partes dun grupo, como somos os cristiáns. Parte do centro de interese do grupo de clase, traballa o relato bíblico sobre o grupo de Xesús, os contidos do tema e o valor da confianza. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	4	X		
3	Proxecto 1: Como celebrar o nacemento de Xesús?.	O proxecto de traballo céntrase en como celebrar o nacemento de Xesús no contorno. Parte do centro de interese das panxoliñas e traballa o relato bíblico do anuncio aos pastores, os contidos que se investigan no proxecto e o valor da solidariedade. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	5	X		
4	Son do equipo de Xesús.	A unidade céntrase nos amigos como regalo de Deus Paí. Parte do centro de interese sobre o importante que é o traballo en equipo. Traballa o relato bíblico	4		X	

UD	Título	Descrición	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Son do equipo de Xesús.	sobre os amigos de Xesús, os contidos do tema e o valor da saúde. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	4		X	
5	Fálasme e escoítote.	A unidade céntrase na oración do cristián e o Painoso. Parte do centro de interese da relaxación e traballa o relato bíblico «Xesús ensina o Painoso», os contidos do tema e o valor do escoitar. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	4		X	
6	Proxecto 2: Como celebrar a resurrección de Xesús?.	O proxecto de traballo céntrase en como celebramos hoxe en día a resurrección de Xesús no noso contorno. Parte do centro de interese de perderse no parque e traballa o relato bíblico da resurrección de Xesús, os contidos que se investigan no proxecto e o valor da alegría. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	6		X	
7	Celebro as festas de Xesús e María.	A unidade céntrase nas principais festas cristiás e os seus símbolos. Parte do centro de interese da festa de aniversario e traballa o relato bíblico das vodas de Caná, os contidos do tema e o valor do agradecemento. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	4			X
8	Alégrame cantarche.	A unidade céntrase na música e a canción relixiosa. Parte do centro de interese sobre a música e a canción, traballa o relato bíblico «O rei David canta a Deus», os contidos do tema e o valor de cantar. E iso, desde as competencias, o traballo cooperativo, a educación artística, o bilingüismo, a intelixencia espiritual, a educación en valores e as novas tecnoloxías.	4			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Gústame o teu libro.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Coñece algunhas actitudes cristiás de relación na familia e na escola.	TI
CA1.4 - Desenvolver hábitos de acollida e amabilidade aprendidos a través de contos e narracións bíblicas sobre a vida en comunidade.	Recoñece situacións nas que usar as palabras grazas e por favor.	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Coñece algunha manifestación artística relacionada co cristianismo (pintura, escultura)	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Goza elaborando producións artísticas.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	É quen de estar en silencio durante breves reflexións guiadas.	
CA1.15 - Describir as crenzas e valores, propias e doutros, comunicándoas con seguridade a través de diversas linguaxes, recoñecendo o silencio e a oración como elementos da experiencia es	Recoñece imaxes de algúns elementos relixiosos propios do cristianismo.	
CA1.16 - Identificar a Xesús de Nazaret como o núcleo esencial do cristianismo a través de escóitaa de narracións bíblicas e a observación de tradicións e obras artísticas.	Recoñece a Xesús como protagonista nalgunha narración bíblica ou manifestacións artísticas.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais. - Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais. - Identidade cristiá e contorna social. - A Biblia como comunicación de Deus coas persoas. - Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.

UD	Título da UD	Duración
2	Encántame o meu grupo de amigos.	4

Cráterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	É quen de escoitar e agradecer nas súas relacións sociais.	TI
CA1.7 - Propiciar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia, tomando como exemplo as palabras e accións de Xesús de Nazaret e recoñecendo a súa importancia para a construción dun mundo	Recoñece na figura de Xesús as actitudes máis axeitadas para a convivencia pacífica.	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Goza elaborando producións artísticas.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	É quen de estar en silencio durante breves reflexións guiadas.	
CA1.14 - Identificar e expresar algúns sentimentos e conviccións, coñecendo oracións, cancións e prácticas relixiosas, acolléndooas cunha actitude de asertividade e respecto.	Coñece algunha canción ou oración das aprendidas.	
CA1.15 - Describir as crenzas e valores, propias e doutros, comunicándoos con seguridade a través de diversas linguaxes, recoñecendo o silencio e a oración como elementos da experiencia es	Recoñece imaxes de algúns elementos relixiosos propios do cristianismo.	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Recoñece que o servizo aos demais membros dunha comunidade é motivo de satisfacción e ledicia.	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Identifica a amizade como un valor que nos ensina Xesús.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa. - Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.

Contidos

- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Valoración dun clima de convivencia harmónico, inclusivo e pacífico construído entre todos: o diálogo e a empatía.
- A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.
- A vida cristiá en comunidade.
- Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva.
- Identidade cristiá e contorna social.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A familia de Xesús e a relación de Xesús cos seus discípulos.
- A relación da persoa con Deus e as súas expresións comunitarias: a Igrexa.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

UD	Título da UD	Duración
3	Proxecto 1: Como celebrar o nacemento de Xesús?.	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Coñece algunhas actitudes cristiás de relación na familia e na escola.	TI
CA1.9 - Comprender actitudes de cooperación para a consecución de espazos pacíficos de convivencia, escoitando narracións e relatos bíblicos que propoñan modelos de respecto á diversidade	Recoñece actitudes pacíficas baseadas nalgún relato bíblico.	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Coñece algunha manifestación artística relacionada co cristianismo (pintura, escultura)	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Gozar elaborando producións artísticas.	
CA1.14 - Identificar e expresar algúns sentimentos e conviccións, coñecendo oracións, cancións e prácticas relixiosas, acolléndolas cunha actitude de asertividade e respecto.	Coñece algunha canción ou oración das aprendidas.	
CA1.16 - Identificar a Xesús de Nazaret como o núcleo esencial do cristianismo a través de escóitaa de narracións bíblicas e a observación de tradicións e obras artísticas.	É quen de recoñecer o relato do nacemento de Xesús.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Amosa ledicia pola celebración do nacemento de Xesús.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva. - Identidade cristiá e contorna social. - Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá. - Recoñecemento de símbolos propios das festas relixiosas. - Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo. - A familia de Xesús e a relación de Xesús cos seus discípulos. - Calendario litúrxico e celebracións cristiás.

UD	Título da UD	Duración
4	Son do equipo de Xesús.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	É autónomo para facer algunhas actividades cotiás básicas.	TI
CA1.4 - Desenvolver hábitos de acollida e amabilidade aprendidos a través de contos e narracións bíblicas sobre a vida en comunidade.	Recoñece situacións nas que usar as palabras grazas e por favor.	
CA1.6 - Xeneralizar actitudes de respecto e mediación para xerar vínculos significativos de amizade e afecto, escoitando con atención relatos bíblicos nos que se considere a importancia da	Amosa interese pola materia e respecta os momentos de xogo e de narracións.	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.7 - Propiciar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia, tomando como exemplo as palabras e accións de Xesús de Nazaret e recoñecendo a súa importancia para a construción dun mundo	Recoñece na figura de Xesús as actitudes máis axeitadas para a convivencia pacífica.	
CA1.8 - Recoñecer sentimentos e actitudes que fomenten o respecto, a compaixón e o perdón, observándoas en personaxes de narracións bíblicas.	Recoñece o valor do perdón nos relatos de Xesús.	
CA1.9 - Comprender actitudes de cooperación para a consecución de espazos pacíficos de convivencia, escoitando narracións e relatos bíblicos que propoñan modelos de respecto á diversidade	Recoñece actitudes pacíficas baseadas nalgún relato bíblico.	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Goza elaborando producións artísticas.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	É quen de estar en silencio durante breves reflexións guiadas.	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Recoñece que o servizo aos demais membros dunha comunidade é motivo de satisfacción e ledicia.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - A igualdade e dignidade de todos os seres humanos á luz do Evanxeo. - Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais. - Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá. - Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais. - Valoración das relacións sociais, en especial da amizade. - Presentación de diversos relatos bíblicos que reflectan as accións e sentimentos de Xesús de Nazaret cara aos máis necesitados. - Actitudes de solidariedade e cooperación para unha sociedade participativa e inclusiva. - Identidade cristiá e contorna social.

UD	Título da UD	Duración
5	Fálasme e escóitote.	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Coñece algunhas actitudes cristiás de relación na familia e na escola.	TI
CA1.5 - Adquirir valores de escoita e agradecemento nas súas relacións sociais próximas para relacionarse cos demais de maneira asertiva.	É quen de escoitar e agradecer nas súas relacións sociais.	
CA1.8 - Recoñecer sentimentos e actitudes que fomenten o respecto, a compaixón e o perdón, observándoas en personaxes de narracións bíblicas.	Recoñece o valor do perdón nos relatos de Xesús.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	É quen de estar en silencio durante breves reflexións guiadas.	
CA1.14 - Identificar e expresar algúns sentimentos e conviccións, coñecendo oracións, cancións e prácticas relixiosas, acolléndoas cunha actitude de asertividade e respecto.	Coñece algunha canción ou oración das aprendidas.	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Recoñece que o servizo aos demais membros dunha comunidade é motivo de satisfacción e ledicia.	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Mantén unha actitude de respecto cara as costumes cristiás e mesmo doutras relixións.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Progresiva autorregulación, responsabilidade, coidado de si mesmo, nos hábitos básicos de relación. - O valor do ser humano, cos seus límites e posibilidades, como fillo de Deus. - A igualdade e dignidade de todos os seres humanos á luz do Evanxeo. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Habilidades para a mediación e a resolución de conflitos: escoita activa, diálogo construtivo, asertividade e perdón. - A fraternidade humana: fillos e irmáns dun único Deus.

Contidos

- Narracións bíblicas que propoñen o perdón, a misericordia e a solidariedade como características do Reino de Deus.
- Identidade cristiá e contorna social.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A Biblia como comunicación de Deus coas persoas.
- A oración de Xesús.

UD	Título da UD	Duración
6	Proxecto 2: Como celebrar a resurrección de Xesús?.	6

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Amosa afecto polos seus compañeiros e a súa familia e pide axuda cando a precisa.	TI
CA1.7 - Propiciar espazos inclusivos e pacíficos de convivencia, tomando como exemplo as palabras e accións de Xesús de Nazaret e recoñecendo a súa importancia para a construción dun mundo	Recoñece na figura de Xesús as actitudes máis axeitadas para a convivencia pacífica.	
CA1.8 - Recoñecer sentimentos e actitudes que fomenten o respecto, a compaixón e o perdón, observándoas en personaxes de narracións bíblicas.	Recoñece o valor do perdón no relato da Paixón de Xesús.	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Coñece algunha manifestación artística relacionada co cristianismo (pintura, escultura)	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Goza elaborando producións artísticas.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubrindo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	É quen de estar en silencio durante breves reflexións guiadas.	
CA1.16 - Identificar a Xesús de Nazaret como o núcleo esencial do cristianismo a través de escóitaa de narracións bíblicas e a observación de tradicións e obras artísticas.	É quen de recoñecer a Xesús no relato da Paixón	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Respecta as diferentes formas de celebración da Pascua cristiá.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos

- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación.
- O coidado e o respecto do corpo e da natureza na visión cristiá.
- Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais.
- Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados.
- Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores.
- Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira.
- Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos.
- Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión.
- Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais.
- Actitudes de autonomía, asertividade, respecto, empatía e coidado das persoas e da natureza, á luz da ética cristiá.
- Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais.
- Admiración e coidado da natureza como creación de Deus e casa común.
- Narracións bíblicas que propoñen o perdón, a misericordia e a solidariedade como características do Reino de Deus.
- Identidade cristiá e contorna social.
- Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo.
- A oración de Xesús.
- Calendario litúrxico e celebracións cristiás.

UD	Título da UD	Duración
7	Celebro as festas de Xesús e María.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.2 - Recoñecer hábitos básicos de relación tomando como referencia modelos cristiáns e propoñendo actitudes para a vida na familia e na escola.	Coñece algunhas actitudes cristiás de relación na familia e na escola.	TI
CA1.10 - Expresar en diversas linguaxes os costumes sociais da contorna que reflicten a vivencia de valores cristiáns, mostrando respecto e aprecio.	É quen de contar algunha experiencia propia relacionada coa Igrexa (bautizo, eucaristía, Nadal...)	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Coñece algunha manifestación artística relacionada co cristianismo (pintura, escultura)	

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Goza elaborando producións artísticas.	
CA1.13 - Explorar o propio mundo imaxinativo e simbólico e recoñecer as propias emocións, descubríndoo en momentos de silencio, quietude e espazos de reflexión guiada que permita descubrir	É quen de estar en silencio durante breves reflexións guiadas.	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Mantén unha actitude de respecto cara as costumes cristiás e mesmo doutras relixións.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas. - Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa. - Valoración da beleza e a súa capacidade para ser transmisora dun sentido de pertenza e valores. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais. - Actitudes de amabilidade, acollida e gratitude como expresión de respecto aos demais. - Presentación de diversos relatos bíblicos que reflectan as accións e sentimentos de Xesús de Nazaret cara aos máis necesitados. - Identidade cristiá e contorna social. - Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá. - Recoñecemento de símbolos propios das festas relixiosas. - Recoñecemento de Xesús de Nazaret como figura clave do cristianismo. - A figura da Virxe María. - Calendario litúrxico e celebracións cristiás.

UD	Título da UD	Duración
8	Alégrame cantarche.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
-------------------------	------------------------	----

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA
CA1.1 - Adquirir autonomía no coidado do seu corpo e na realización das súas actividades cotiás, atendendo ás indicacións establecidas en común para a aula.	É autónomo para facer algunhas actividades cotiás básicas.	TI
CA1.3 - Expresar as capacidades afectivas e calidades recoñecendo posibilidades e limitacións, utilizándoos para o seu coidado e o da súa contorna e para afrontar dificultades.	Amosa afecto polos seus compañeiros e a súa familia e pide axuda cando a precisa.	
CA1.8 - Recoñecer sentimentos e actitudes que fomenten o respecto, a compaixón e o perdón, observándoas en personaxes de narracións bíblicas.	Recoñece o valor do perdón nos relatos de Xesús.	
CA1.11 - Coñecer as manifestacións culturais, relixiosas e artísticas, espertando hábitos de admiración, respecto, diálogo intercultural e sentido de pertenza.	Coñece algunha manifestación artística relacionada co cristianismo (pintura, escultura)	
CA1.12 - Desenvolver a capacidade artística e a sensibilidade estética en harmonía coa súa propia identidade persoal e cultural.	Goza elaborando producións artísticas.	
CA1.14 - Identificar e expresar algúns sentimentos e conviccións, coñecendo oracións, cancións e prácticas relixiosas, acollendoas cunha actitude de asertividade e respecto.	Coñece algunha canción ou oración das aprendidas.	
CA1.17 - Distinguir as actitudes e valores propios da vida cristiá, escoitando narracións dos Evanxeos e dos Feitos dos Apóstolos e apreciando as accións de servizo na vida en comunidade.	Recoñece que o servizo aos demais membros dunha comunidade é motivo de satisfacción e ledicia.	
CA1.18 - Recoñecer e respectar os valores, actitudes e características básicas do cristianismo e doutras relixións.	Mantén unha actitude de respecto cara as costumes cristiás e mesmo doutras relixións.	

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
- O valor da persoa á luz da mensaxe cristiá: autonomía e comunicación. - Actitude de respecto #ante a exteriorización de emocións, crenzas, pensamentos, ilusións e medos dos demais. - Comunicación das propias emocións cando perdoamos e somos perdoados. - Calidades e talentos persoais propostos en figuras bíblicas e outras biografías significativas. - Relatos bíblicos e biografías doutros personaxes da cultura da contorna que poñen de manifesto o valor da interioridade e a experiencia relixiosa. - Expresión creativa a través de diferentes linguaxes do seu mundo interior, do que experimenta e admira. - Aprecio do silencio e a calma como ferramentas para a identificación de emocións e sentimentos. - Ao encontro e coidado dos outros: crecer en comunión. - Maneiras e modos de comunicar as emocións propias nas relacións interpersoais. - Valoración das relacións sociais, en especial da amizade.

Contidos

- Identidade cristiá e contorna social.
- Identificación de costumes sociais e manifestacións culturais ou artísticas, como expresión da fe cristiá.
- As oracións e prácticas cristiás máis comúns na contorna social.
- A riqueza da interculturalidade como oportunidade de desenvolvemento persoal e social.

4.1. Concrecións metodolóxicas

Os plantexamentos metodolóxicos desta área fundaméntanse, globalmente, na atención personalizada ó alumnado, na diversidade de actividades, estratexias, recursos e outros métodos didácticos; no coidado do desenrolo emocional e cognitivo do alumnado respectando o seu ritmo evolutivo; no aprendizaxe individualizado e cooperativo; na relación dos aprendizaxes co entorno, nun enfoque competencial orientado á acción, o emprendemento e a aplicación dos saberes.

Será necesario ter en conta as condicións persoais, sociais e culturais de todos os nenos e nenas, para detectar necesidades específicas e propoñer accións de reforzo ou ampliación flexibilizando os procesos e garantindo a inclusión de todo o alumnado.

Promoverase o protagonismo do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe. Algúns dos pasos a seguir nas secuencias de aprendizaxe son:

- Partir da experiencia concreta do alumno e a alumna, e da súa realidade persoal, familiar, social e cultural.
- Espertar a curiosidade, identificando algunhas preguntas que suscitan as experiencias.
- Promover o pensamento autónomo a través da escoita e comprensión de relatos bíblicos, contos e representacións artísticas da mensaxe cristiá.
- Empregar diversas linguaxes para expresar as súas emocións, gustos e preferencias, contrastadas cos valores do cristianismo.
- Achegarse con empatía a outras visións do mundo, para a construción da convivencia pacífica e inclusiva.
- Aplicar este proceso formativo na construción da autonomía persoal como preparación para o aprendizaxe para toda a vida.

A metodoloxía neste grupo será activa e participativa favorecendo o traballo individual e cooperativo, así como o logro dos obxectivos a das competencias correspondentes.

A clase será o lugar onde se produce o proceso de ensino e tamén o de aprendizaxe a través dunha metodoloxía cooperativa que permita ao alumnado sentirse activo, formar parte dun equipo e ter unha escola inclusiva, onde se favorezan medios conducentes a reducir as condutas disruptivas.

Potenciarase principalmente a boa relación entre os alumnos, a amizade e a tolerancia, a adquisición de aprendizaxes significativas e a educación en valores e principalmente relacionados co respecto cara á natureza, ás demais persoas e a un mesmo -, poñendo ós nenos en contacto con realidades que estimulen o seu crecemento e que constitúen os pilares básicos dunha sociedade cívica e democrática á luz do Evanxeo.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Ordenador de aula con conexión a internet.
Pizarra dixital.

Proxector.
Contos referentes aos centros de interese.
Biblias ilustradas infantís.
Láminas específicas.
Xogos didácticos.
Fichas de traballo.
Material funxible e manipulable para a elaboración de murais e producións plásticas (diferentes tipos de papel, pinturas, etc).
Materiais reciclables (caixas, revistas, botes, cartóns,...).
Biblioteca de centro.

Os materiais e recursos educativos estarán relacionados cos obxectivos e contidos educativos establecidos, coas características do alumnado permitindo o acceso a todos os compoñentes do grupo e axustándose ao desenvolvemento da personalidade en cada un dos momentos significativos.

Os recursos e materiais empregados serán o mais variados e enriquecedores posible, dando sempre prioridade ao uso de recursos propios do seu entorno cotiá, e por tanto mais significativos para os nenos e nenas.

Contamos na aula con ordenador e pantalla dixital, polo que traballaremos co visionado de anacos de diferentes películas e vídeos e coa escoita de panxoliñas e outras canción actuais para tratar temas relacionados cos valores estudados na materia.

Ademais, empregaremos habitualmente láminas, cómics, mapas conceptuais, libros de texto, Biblias ilustradas infantís, instrumentos e materiais manipulables,

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao comezo do curso preciso partir dos coñecementos previos que ten o meu alumnado e válome da avaliación inicial para determinar o nivel de coñecementos previos e o grao de desenvolvemento das competencias básicas en cada neno/a.

A avaliación inicial ao principio de cada curso, fareina con actividades lúdicas moi sinxeliñas. Como principal instrumento de avaliación empregarei a observación directa e non realizarei probas específicas.

Terá carácter informativo e será o referente para o desenvolvemento do currículo, así como para adoptar as medidas de apoio, reforzo en alumnado con necesidades de atención mais específicas, e de recuperación, que considere mais oportunas para cada alumno/a.

E, ao comezo de cada Unidade Didáctica, aproveitarei para facer unha proba inicial para valorar os coñecementos previos dos que partimos, mediante diálogo e a través de preguntas abertas, aproveitando algunha actividade de presentación divertida e motivadora.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Criterios de cualificación:

A avaliación en Educación Infantil será global, continua e formativa e levarase a cabo de xeito sistemático.

Os criterios na Educación Infantil pretenden ser para o profesor algúns indicadores na avaliación continua e observación do alumnado co fin de reconducir o seu propio aprendizaxe. O criterio esencial é coñecer ao neno ou nena e axudarlle no seu crecemento.

Farase a partir da análise das producións do alumnado, as escalas de valoración ou cotexo e a observación directa e sistemática, observando as condutas e os comportamentos dos nenos e nenas, as relacións que establecen cos seus iguais e os procesos de ensino e aprendizaxe.

Como en todas as áreas de Educación Infantil, na avaliación valórase sobre todo o progreso e o grao de consecución dos obxectivos, así como o interese do alumnado.

Criterios de recuperación:

En calquera clase de Educación Infantil hai alumnos e alumnas con diferentes estilos e ritmos de aprendizaxe e diferentes niveis de motivación.

A diversidade de actividades, materiais e estratexias utilizados posibilita que todo o alumnado poida atopar algún que estea de acordo co seu estilo e ritmo de aprendizaxe.

Algunhas destas actividades actúan como unha extensión para aqueles alumnos/as sen dificultades, e outras ofrecen un reforzo para aqueles que necesitan máis apoio. O obxectivo é que todo alumno/a participe no proceso de aprendizaxe con plena satisfacción e acade o éxito de acordo o seu nivel de capacidade e interese.

6. Medidas de atención á diversidade

Seguiremos as directrices que marque o Plan de Atención á diversidade do centro, e traballaremos de acordo co diagnóstico psicopedagóxico en relación co Departamento de Orientación e en sintonía co profesorado de Pedagogía Terapéutica.

As medidas de atención á diversidade que se aplicarán neste nivel basearanse nas necesidades e particularidades propias de cada alumno/a e tendo en conta as características individuais.

Levarase a cabo un seguimento individualizado, non so dos resultados, senón de todo o proceso de adquisición das aprendizaxes comprobando que comprende as instrucións, as leva a cabo de xeito máis ou menos autónomo e o nivel de expectativas non supera en demasía a súa capacidade de evolución na aprendizaxe.

Potenciaremos actitudes de superación e a partir de reforzos positivos iremos tentando superar as dificultades coas que se atope. Tamén tentaremos dotalo de recursos ante o fracaso, o erro e a crítica.

As medidas a adoptar serán entre outras:

- Reforzo positivo e valoración do esforzo.
- Agrupamentos flexibles en función das tarefas propostas.
- Adecuación de actividades aos ritmos de traballo e á capacidade de aprendizaxe, flexibilizando no posible os tempos.
- Secuenciación de actividades.
- Reflexión persoal sobre o proceso da actividade e asunción de responsabilidades.
- Reflexión persoal sobre a propia conduta valorando as posibles consecuencias e comprometéndose a cambiala se é necesario.
- Emprego de xogos educativos e cooperativos.
- Uso de aplicacións informáticas adecuadas ó seu nivel.
- Actividades de recuperación, reforzo e/ou ampliación para acadar os obxectivos propostos.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Educación para a paz.			X	X				
ET.2 - Educación para a igualdade de xénero.		X		X			X	
ET.3 - Educación para a saúde.						X		
ET.4 - Educación para a sostibilidade e a ecoloxía.								X
ET.5 - Educación para o consumo responsable.			X					
ET.6 - Educación para a solidariedade.	X	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

A clase de Relixión Católica axuda ó alumnado a medrar na súa autonomía, capacidade de diálogo, desenvolvemento e construción persoal.

Para traballar interdisciplinarmente en todas e cada unha das unidades didácticas en beneficio dunha educación integral e sostible, no currículo LOMLOE destaco os seguintes ELEMENTOS TRANSVERSAIS que serán eixes vertebradores de todo o proceso de e-A:

- ¿ Educación para a paz.
- ¿ Educación para a igualdade de xénero.
- ¿ Educación para a saúde.
- ¿ Educación para a sostibilidade e a ecoloxía.
- ¿ Educación para o consumo responsable.
- ¿ Educación para a solidariedade.

A área de Relixión Católica é en si unha educación en valores, polo tanto tamén inclúo neste apartado, porque considero importantes traballar en todas as unidades, valores fundamentais coma:
O respecto e compañeirismo, amizade, o amor, a alegría, o perdón, as familias, compartir, axudar, a caridade, a tolerancia, a interculturalidade...

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Montaxe dun Belén.	Montaxe e exposición dun pequeno nacemento na aula ou corredores, como expresión cultural da fe cristiá.			
Xornada de solidariedade no Nadal: Campaña de Cáritas Bueu.	Colaboración dende o centro e a materia na campaña navideña de recollida de alimentos organizada por ¿Cáritas Bueu¿.			

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Celebración do día da paz.	Xornada de convivencia de toda a escola para concienciar sobre o celebrado neste día: chocolatada pola paz e manifesto.			
Semana do libro.	Lecturas utilizando o libro ¿A Biblia didáctica¿.			
A nosa pequena creación.	Visitaremos a horta escolar alomenos tres veces durante o curso de ser posible, unha cando as plantas estean recién plantadas, outra cando empezan a medrar e outra cando xa son visibles os produtos cultivados.			

Observacións:

A LOMLOE no artigo 5 bis, di:

A educación non formal no marco dunha cultura da aprendizaxe ó longo da vida, comprenderá todas aquelas actividades, medios e ámbitos de educación que se desenvolven fóra da educación formal e que se dirixen a persoas de calquera idade con especial interese na infancia e a mocidade, que teñen valor educativo en si mesmos e foron organizados expresamente para satisfacer obxectivos educativos en diversos ámbitos da vida social tales como a capacitación persoal, promoción de valores comunitarios, animación sociocultural, participación social, mellora das condicións de vida, artística, tecnolóxica, lúdica ou deportiva, entre outros. Promoverase a articulación e complementariedade da educación formal e non formal co propósito de que esta contribúa a adquisición de competencias para un pleno desenvolvemento da personalidade.

As actividades complementarias que propoño serán experiencias de aprendizaxe emocionalmente positivas e divertidas, e, aplicaranse nun ambiente de afecto e confianza, para potenciar a súa autoestima e integración social e o establecemento dun apegado seguro.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
O nivel de dificultade foi o adecuado ás características do alumnado.
Conseguíuse a participación activa de todo o alumnado.
Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado.
Mantívoase un contacto periódico coas familias.
Adoptáronse as medidas organizativas e curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.
Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.
Usáronse distintos instrumentos de avaliación.
Valorouse adecuadamente o traballo na aula e/ou na casa.
Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.
Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.

Ofrecéronse a cada alumno as explicacións individualizadas que precisa.
Elabóranse actividades atendendo á diversidade.
Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.
Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.
Combínase o traballo individual e en equipo.
Poténcianse estratexias de animación a lectura, de comprensión e expresión oral.
Incorpóranse as TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe.
Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar.
Dáselle o alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.

Descrición:

Un dos obxectos de avaliación é a propia actividade, a súa planificación, o seu desenvolvemento e os resultados obtidos. O obxectivo é que a avaliación sexa parte da actividade cotiá da aula, como mecanismo de axuste tanto do aprendizaxe do alumno como do propio proceso de ensino e a práctica docente.

O procedemento usado para avaliar o proceso de ensino e a práctica docentes será a autoavaliación.

Valorarase os indicadores de logro redactados (Poucas veces, Frecuentemente, Case sempre, Sempre); especificando o que resultou tal como estaba programado acompañado de propostas de mellora. Esta avaliación realizarase ó final de curso.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

A programación debe ser un documento en continua revisión, de xeito que no proceso da súa posta en práctica poidamos ir adaptándoa ás necesidades dos nosos alumnos e alumnas.

Os procedementos para avaliar, en función dos resultados académicos, a programación didáctica deste curso son de dous tipos:

Unha avaliación de progreso: Haberá que ir vendo o axuste de obxectivos, contidos, criterios de avaliación, etc. á realidade do alumnado, ás súas necesidades e características e á realidade das posibilidades educativas do Centro. Valorarase tal axuste nas avaliacións trimestrais e faranse cambios se os resultados foran alarmantemente negativos.

Unha avaliación final: Prestarase moita atención ao porcentaxe de alumnos, que na súa avaliación final, acadaron os estándares de aprendizaxe programados. Os erros detectados recolleranse na memoria final de curso para a elaboración da programación do próximo curso.

En caso de se detectar algún cambio significativo no desenvolvemento da programación que supoña ter que facer variacións importantes, informarase deles á xefatura de estudos, para comunicalos á inspección educativa.

O procedemento usado para avaliar a adecuación da programación será a autoavaliación.

Valorarase os aspectos redactados na táboa (Poucas veces, Frecuentemente, Case sempre, Sempre); especificando o que resultou tal como estaba programado acompañado de propostas de mellora. Esta avaliación realizarase ó final de curso.

Aspectos a avaliar:

- 1.-Adecuación da secuenciación e da temporalización das UD/proxectos.
- 2.-O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.
- 3.-Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das UD ou proxectos.
- 4.-Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.

- 5.-Asignación a cada estándar do peso correspondente na cualificación.
- 6.-Adecuación dos diferentes instrumentos empregados para a avaliación de cada estándar.
- 7.-Adecuación da metodoloxía.
- 8.-Adecuación da secuencia de traballo na aula.
- 9.-Adecuación dos materiais didácticos utilizados.
- 10.-Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.
- 11.-Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación.
- 12.-Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.
- 13.-Adecuación das actividades complementarias e extraescolares previstas.
- 14.-Adecuación dos mecanismos para informar ás familias.
- 15.-Lévase a cabo a revisión e actualízase a programación coas melloras introducidas durante o curso.

9. Outros apartados